

Lublin, 8 września 2010 r.

RIO – II – 601/27/2010

Pan Stanisław Jedut
Wójt Gminy Kamionka
ul. Lubartowska 1
21 - 132 Kamionka

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 20 kwietnia do 11 czerwca 2010 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Ewa Kuźma - Pilipczuk, Lidia Buchajczyk, Dariusz Chojnacki i Marian Stachyra – przeprowadzili kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Kamionka. Protokół kontroli omówiono i podpisano 9 lipca 2010 r.

Ustalenia kontroli wskazują, że przy realizacji zadań gminy wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia, będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji.

Przy realizacji dochodów z majątku gminy ujawniono nieprawidłowości w zakresie waloryzacji czynszu dzierżawnego, przez co należne gminie dochody z tego tytułu zostały zaniżone za okres 2006 – 2009 o kwotę 3.542,07 zł. Kontrolujący stwierdzili także, że nie uchwalono dotychczas wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych oraz nieustalono taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę.

Na uwagę zasługują też nieprawidłowości stwierdzone przy realizacji dochodów z tytułu podatku od środków transportowych, w tym m. in. prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie tego podatku z naruszeniem obowiązujących przepisów, skutkujące wykazaniem rozrachunków z podatnikami w nieprawidłowej wysokości.

Szczególnie istotne nieprawidłowości stwierdzono w zakresie zamówień publicznych, w tym m. in. niewłaściwe określenie przedmiotu zamówienia oraz

nieprawidłowe formułowanie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, co w szczególności dotyczy dokumentów żądanych od wykonawców na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu. Ustalenia kontroli wskazują na dokonanie niedopuszczalnych zmian umowy o zamówienie publiczne, polegających na przesunięciu terminu wykonania zamówienia, zmniejszeniu wynagrodzenia wykonawcy o niewłaściwie ustaloną kwotę oraz na zmianie zakresu zamówienia. Stwierdzono także realizację części dostaw kruszywa drogowego na drogi gminne w 2009 roku jeszcze przed zawarciem umowy zlecającej realizację tych dostaw. Podkreślenia wymaga fakt niezamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o zamówieniach oraz ogłoszeń o udzieleniu zamówień w postępowaniach wszczętych w okresie od 11 czerwca 2007 r. do 19 września 2008 r.

Kontrola realizacji inwestycji polegającej na budowie boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce ujawniła przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy o 93.558,03 zł.

Pozytywnie ocenić należy funkcjonowanie gminy w zakresie księgowości, sprawozdawczości, obrotu pieniężnego oraz wydatków bieżących. Nieprawidłowości stwierdzone w obszarze tych zagadnień były – w większości przypadków – incydentalne i nie miały zasadniczego wpływu na gospodarkę finansową gminy.

Część stwierdzonych nieprawidłowości została wyeliminowana w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu; w tym zakresie nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.). W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie kont 130/3 „Rachunek bieżący – dochody przekazane do organu” i 130/91 „Rachunek bieżący – dochody Ministerstwa Kultury”.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) – str. 8

protokołu.

1.2. Nieujęcie na kontach pozabilansowych 991 „Planowane dochody budżetu” i 992 „Planowane wydatki budżetu” wszystkich zmian budżetu dokonanych w 2009 r.

Ewidencję planu dochodów i wydatków budżetowych oraz ich zmian prowadzić na kontach pozabilansowych 991 „Planowane dochody budżetu” i 992 „Planowane wydatki budżetu”, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania, określonymi w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), w związku z § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) i w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 109/2007 Wójta Gminy Kamionka z 31 grudnia 2007 r. w sprawie przyjętych zasad polityki rachunkowości i wprowadzenia zakładowego planu kont w Urzędzie Gminy Kamionka – str. 12, 13 i 14 protokołu.

2. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

2.1. Niezamieszczanie na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy daty jej odbioru.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę jej odbioru, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości oraz postanowień § 14 ust. 1 „Instrukcji gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Kamionce”, wprowadzonej zarządzeniem Nr 39/07 Wójta Gminy Kamionka z 9 sierpnia 2007 r. – str. 18, 19 protokołu.

2.2. Nieterminowe dokonanie zwrotu 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zawartej 23.10.2006 r. na remont drogi gminnej nr 103279L w Kozłowiec oraz niedokonanie do dnia kontroli zwrotu – wniesionych w pieniądzu – kwot:

a) zabezpieczenia należytego wykonania tej umowy – w części pozostawionej na

zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji jakości (2.775 zł), mimo upływu z dniem 30.11.2009 r. okresu gwarancji,

b) wadium (15.000 zł) wniesionego przez wykonawcę w postępowaniu o udzielenie zamówienia na wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej nr 103259L Syry – Amelin, mimo zawarcia 14.08.2009 r. umowy i wniesienia przez wykonawcę 7.08.2009 r. zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Zwrotu wadium – wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza – dokonywać niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759); wadium wniesione w pieniądzu zwracać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę, zgodnie z art. 46 ust. 4 tej ustawy.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy – wnoszone w pieniądzu – zwracać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy:

- w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane – w przypadku zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady – w przypadku kwot pozostawionych na zabezpieczenie tych roszczeń,

zgodnie z przepisami art. 148 ust. 5 i art. 151 ust. 1 i 3 cytowanej ustawy.

We wskazany sposób dokonać niezwłocznie zwrotu wymienionego wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawcy wskazanemu w protokole kontroli – str. 25 - 27 protokołu.

2.3. *Nieujawienie różnic między rzeczywistym a ewidencyjnym stanem należności z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych, podczas inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2009 r.*

Dokonywać rzetelnej inwentaryzacji należności, przeprowadzanej drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji

wartości tych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Na szczegółowych kontach podatników wykazywać stan rzeczywisty, do czego zobowiązują przepisy art. 24 ust. 2 cytowanej ustawy, w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), obowiązującego do czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) – str. 28, 29, 51 - 56 protokołu.

3. W zakresie wykonania budżetu:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Przypadki niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, przez co należne wpływy uszczuplono w latach 2009 – 2010 w kwocie co najmniej 804 zł.

Podatników będących osobami prawnymi, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) – obowiązku przedłożenia deklaracji na podatek rolny, wzywać do ich złożenia, na podstawie przepisów art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). W przypadku niezłożenia deklaracji – określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe), stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych określonego w art. 70 § 1 tej ustawy – str. 31, 32 protokołu.

3.1.2. Opodatkowanie podatników na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2010 r., w których podatnicy wykazali powierzchnię gruntów niezgodną z ewidencją geodezyjną, a także opodatkowanie podatników na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji na podatek od środków transportowych na 2009 r.

Nieprawidłowe sprawdzenie deklaracji na podatek od środków transportowych na 2009 r., w wyniku niewezwania podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek od środków transportowych i dokonania tej korekty przez pracownika Urzędu, mimo że zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczyła kwotę

1.000 zł. oraz w wyniku opodatkowania podatnika z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatku.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027 z późn. zm.), a także art. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym.

W przypadku stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami – korygować deklarację, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikowi doręczać uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, w myśl przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wezwać podatnika do jej skorygowania oraz złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy podatnik złoży deklarację, która nie zawiera obliczonej przez podatnika kwoty należnego podatku, wzywać podatnika do jej uzupełnienia, na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Wystąpić do wskazanych podatników o przedłożenie deklaracji podatkowych (korekt deklaracji) również za lata ubiegłe – z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego –

str. 32, 33, 44 - 46 protokołu.

3.1.3. Niewystawienie tytułu wykonawczego osobie prawnej, posiadającej zaległości podatkowe z 2008 r. (w kwocie 215 zł).

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności – wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Wyjaśnić, czy wobec podatników wskazanych w protokole kontroli, posiadających zaległości podatkowe powstałe w latach 2002 – 2004, zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 70 § 3 Ordynacji podatkowej, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2002 r., w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek pierwszej czynności egzekucyjnej, o której podatnik został powiadomiony (np. przez doręczenie zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego, tzw. „wkładki”, wystawianego przez wierzyciela) oraz art. 70 § 4 – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003 r. – w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony.

Jeżeli okaże się, że wobec tych podatników nie zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia, odpisać je – jako przedawnione – z kont podatników, w związku art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Korzystać z uprawnienia do:

- występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a także
- zabezpieczania zaległości podatkowych hipoteką przymusową lub zastawem skarbowym, w sytuacjach przewidzianych przepisami art. 34 i art. 41 Ordynacji

podatkowej, zwłaszcza jeżeli zachodzi ryzyko ich przedawnienia – str. 34, 35, 37 - 39, 51, 52 protokołu.

3.1.4. Załatwianie spraw podatkowych wójta gminy przez pracownika Urzędu, działającego z upoważnienia wójta gminy.

Wystąpić do właściwego samorządowego kolegium odwoławczego o wyznaczenie organu podatkowego właściwego do załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych wójta gminy, stosownie do przepisów art. 132 § 1 i 3 Ordynacji podatkowej – str. 36 protokołu.

3.1.5. Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników podatku od środków transportowych, w tym:

- *dokonanie przypisu podatku od środków transportowych pod inną datą niż data złożenia deklaracji/doręczenia decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego (przypadki),*
- *dokonywanie przypisów podatku w okresach półrocznych niezgodnie ze złożoną deklaracją,*
- *dokonywanie przypisów i odpisów podatku, mimo niezłożenia przez podatnika deklaracji i niewydania przez organ podatkowy decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego (przypisów i odpisów dokonywano na podstawie informacji ze starostwa powiatowego bądź deklaracji z roku ubiegłego, albo dowodów wpłat podatku),*
- *dokonanie przypisu podatku w kwocie niższej od wynikającej z decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego (przypadki),*
- *niedokonanie przypisu podatku należnego za 2009 r., mimo doręczenia decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego, przez co na koniec 2009 r. na koncie podatnika nie wykazano zaległości w kwocie 1.900 zł,*
- *niedokonanie odpisu podatku (wcześniej przypisanego), mimo uchylecia przez samorządowe kolegium odwoławcze zaskarżonych przez podatnika, ujętego pod poz. 16 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli, decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego za lata 2005 – 2007 i niewydanie nowych decyzji, mimo przekazania sprawy przez organ odwoławczy do ponownego rozpoznania, przez co stan rozrachunków z podatnikiem nie odzwierciedla stanu faktycznego,*
- *dokonanie przypisu podatku w 2008 r. w kwocie wyższej (o 512 zł) niż wynikająca z deklaracji złożonej przez podatnika, co skutkowało wykazaniem nieistniejącej zaległości na koncie tego podatnika na koniec 2008 r. i 2009 r.*

Wydawanie w trakcie roku dwóch decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego na każdą ratę podatku i każdy pojazd odrębnie.

Na szczegółowych kontach podatników przypisów i odpisów podatku od środków transportowych dokonywać na podstawie złożonej na dany rok podatkowy deklaracji, w miesiącu jej wpływu do Urzędu i w wysokości z niej wynikającej, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 pkt 1 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W przypadku niezłożenia deklaracji, przypisów i odpisów podatku dokonywać na podstawie decyzji organu podatkowego, określającej wysokość zobowiązania podatkowego (po przeprowadzeniu postępowania podatkowego), obejmującej wysokość podatku na dany rok budżetowy od wszystkich pojazdów, należących do danego podatnika, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 pkt 2 tego rozporządzenia, w związku z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej oraz mając na uwadze przepisy art. 212 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi organ podatkowy, wydający decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia.

Sprawdzić prawidłowość zastosowanych stawek podatkowych dla pojazdów, należących do podatników, ujętych pod poz. 1 i 2 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli, mając na uwadze, że w przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów podstawą opodatkowania jest dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 pkt 3 – 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W przypadku wątpliwości co do parametrów technicznych pojazdu, korzystać z uprawnienia do przeprowadzenia oględzin, na podstawie art. 198 § 1 Ordynacji podatkowej, a jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne, korzystać z uprawnienia do powołania biegłego lub biegłych w celu wydania opinii, zgodnie z art. 197 § 1 Ordynacji podatkowej.

Wykonać decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie z 15 lutego 2008 r. (Nr: 0073/15/P/2008, 0073/16/P/2008, 0073/17/P/2008, 0073/18/P/2008 i 0073/19/P/2008), dotyczące podatnika, ujętego pod poz. 16 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli. Po ponownym przeprowadzeniu postępowania podatkowego określić decyzją – temu podatnikowi – prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych za lata 2005 – 2007.

Ustalić faktyczny stan rozrachunków z podatnikami podatku od środków transportowych, wskazanymi w protokole kontroli i ująć go w księgach rachunkowych,

stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 42 - 44, 46 - 48, 50 - 56 protokołu.

3.1.6. Wydanie w kwietniu i październiku 2009 r. decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych, w sytuacji gdy podatnik wskazany pod poz. 6 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli, złożył w styczniu 2009 r. deklarację na ten podatek i wyliczył należny podatek w prawidłowej wysokości (w uzasadnieniu decyzji wskazano, że powodem wydania decyzji było nieterminowe złożenie deklaracji, przy czym przypisu podatku dokonano w wysokości wynikającej z tej deklaracji).

Decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego wydawać w sytuacji, gdy w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – str. 43 protokołu.

3.1.7. Nieprawidłowe ustalenie daty powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych, o czym świadczy m.in. opodatkowanie tym podatkiem pojazdu, należącego do podatnika ujętego pod poz. 6 załącznika Nr IV/19 do protokołu kontroli, od czerwca 2009 r., mimo nieustalenia przez organ podatkowy faktycznej daty powstania obowiązku podatkowego w tym podatku i informacji ze starostwa powiatowego o przyjęciu do ewidencji pojazdów tego pojazdu w maju 2008 r. (należne dochody uszczuplono w latach 2008 – 2009 co najmniej o 1.379 zł).

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, tj. od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty. Dowodem w tej sprawie może być m.in. złożone na wniosek podatnika oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania czy umowa kupna/sprzedazy, stosownie do przepisów art. 180 Ordynacji podatkowej.

Ustalić, z uwzględnieniem tych przepisów, datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych u podatników ujętych pod poz. 6 i 15 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli. Wykorzystać wszystkie dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, stosownie do przepisów art. 180 § 1

Ordynacji podatkowej, mając na uwadze zasadę pisemnego załatwiania spraw podatkowych (art. 126 ustawy) i zasadę prawdy obiektywnej (art. 122 ustawy). Wznowić – na podstawie przepisów art. 240 § 1 pkt 5 w związku z art. 243 § 1 i 244 § 1 Ordynacji podatkowej – postępowanie podatkowe, uchylić decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego za 2006 r. (w przypadku podatnika, ujętego pod poz. 15 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli) i 2009 r. (w przypadku podatnika, ujętego pod poz. 6 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli) i orzec co do istoty sprawy, wydając decyzje na podstawie przepisów art. 245 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

Niezwłocznie zawiadomić organ egzekucyjny o zmianie wysokości należności objętej tytułami wykonawczymi, obejmującymi zaległości podatkowe z 2006 r. podatnika ujętego pod poz. 15 załącznika Nr IV/9 do protokołu, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wezwać podatnika ujętego pod poz. 6 załącznika Nr IV/9 do protokołu kontroli – na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej – do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych za 2008 r., a razie jej niezłożenia (mimo wezwania), określić decyzją wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych w prawidłowej wysokości, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – str. 43, 44, 50 protokołu.

3.1.8. Zawyżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”, sporządzonym za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 r. – skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 470,18 zł), w wyniku przyjęcia do ich wyliczenia nieprawidłowej górnej stawki tego podatku (ustalanej przez Ministra Finansów) dla przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton do 12 ton.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe,

a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Miejską) przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszane – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 ustawy o podatkach o opłatach lokalnych.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie za 2009 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 56, 57 protokołu.

3.1.9. Niedokonywanie w latach 2006 – 2007 waloryzacji czynszu dzierżawnego, a w roku 2009 – dokonywanie tej waloryzacji w sposób niezgodny z postanowieniami zawartej umowy, co skutkowało zaniżeniem dochodów gminy z tego tytułu za okres 2006 – 2009 o kwotę 3.542,07 zł.

Dokonywać waloryzacji czynszu z tytułu dzierżawy nieruchomości gminnych, zgodnie z postanowieniami zawartych umów. Od dzierżawcy wskazanego w protokole kontroli wyegzekwować niedopłaconą kwotę należnego gminie czynszu, mając na uwadze terminy przedawnienia roszczeń, określone w przepisach art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) – str. 58, 59 protokołu.

3.1.10. Nieopracowanie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Nieokreślenie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę (od 2004 r. do dnia kontroli do ustalania opłat za wodę stosowano stawki wynikające z uchwały Rady Gminy Nr IX/82/2003 z dnia 4 grudnia 2003 r.).

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

Określać – na każdy rok – ceny i stawki opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 cytowanej ustawy, z zastrzeżeniem przepisów art. 24 ust. 9a tej ustawy, z uwzględnieniem przepisów art. 20 ust. 2 – 4 oraz rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886) i przed-

stawić Radzie Gminy do zatwierdzenia, w myśl przepisów art. 24 ust. 1 ustawy – str. 60, 61 protokołu.

3.1.11. Przypadki niedostosowania postanowień umów na dostawę wody (zawartych w 1995 r.) do obowiązujących przepisów, w wyniku niezawarcia w nich postanowień dotyczących ilości świadczonych usług, terminów wzajemnych rozliczeń (częstotliwości i terminów odczytu wodomierzy) i warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych, będących w posiadaniu odbiorcy usług oraz ustalenia w nich nieprawidłowego terminu zapłaty za dostarczoną wodę.

W umowach o zaopatrzenie w wodę, zawierać wszystkie postanowienia określone w przepisach art. 6 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Termin zapłaty za dostarczoną wodę ustalać zgodnie z przepisami § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, stosownie do których powyższy termin nie może być krótszy niż 14 dni od daty wysłania faktury lub dostarczenia jej w inny sposób. Dokonać zmian postanowień umów zawartych z odbiorcami wody, dostosowując je do powołanych przepisów – str. 61, 62 protokołu.

3.2. W zakresie wydatków bieżących:

3.2.1. Niesporządzenie w 2008 r. planu finansowego Urzędu Gminy.

Opracowywać plan finansowy dochodów i wydatków Urzędu Gminy, który – zgodnie z przepisami art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych – stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki budżetowej – str. 74 i 100 protokołu.

3.2.2. Przypadki dokonania wydatków w wysokościach przekraczających kwoty ujęte w budżecie gminy na 2008 r. (przy braku planu finansowego jednostki Urząd Gminy), w tym:

- w dz. 754, rozdz. 75412, § 4210 – 28 maja 2008 r. o kwotę 538,32 zł,
- w dz. 754, rozdz. 75412, § 4270 – 7 sierpnia 2008 r. o kwotę 1.178,81 zł.

Wydatków publicznych dokonywać w wysokościach określonych w uchwale budżetowej i w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do

przepisów art. 44 ust. 1 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – str. 75 - 77 protokołu.

3.3. W zakresie wydatków majątkowych:

3.3.1. Naruszenie zasady jawności postępowań o udzielenie zamówień publicznych, przez:

- *niezamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych – w postępowaniach wszczętych w okresie od 11.06.2007 r. do 19.09.2008 r. – ogłoszeń o zamówieniach (dotyczy 11 postępowań) oraz ogłoszeń o zawarciu umów (dotyczy 9 udzielonych zamówień),*
- *niezamieszczenie na stronie internetowej – w postępowaniu na dostawę kruszywa drogowego na drogi gminne w 2009 r. – informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz zamieszczenie 20.03.2009 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu tego zamówienia – jeszcze przed dniem zawarcia umowy o zamówienie (9.04.2009 r.),*
- *zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia na wykonanie nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście w gminie Kamionka – po upływie 70 dni od dnia zawarcia umowy.*

Przestrzegać zasady jawności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wynikającej z przepisów art. 8 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i wyrażającej się m.in. w ustawowych regulacjach dotyczących zamieszczania informacji o postępowaniu. Mając to na uwadze:

- ogłoszenie o zamówieniu zamieszczać we wszystkich publikatorach przewidzianych dla przyjętego trybu i ustalonej wartości zamówienia, w tym – w przypadku zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – w miejscach wskazanych w przepisach art. 40 ust. 1 – ust. 3 ustawy, pamiętając że niezamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych albo jego nieprzekazanie Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich – w myśl art. 146 ust. 1 pkt 2 Prawa zamówień publicznych – powoduje, że umowa o zamówienie publiczne podlega unieważnieniu,
- ogłoszenia o udzieleniu zamówień publicznych, których wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do art. 95 ust. 1 tej ustawy,
- informację o wyborze najkorzystniejszej oferty – w szczególności określonej w przepisach art. 92 ust. 1 pkt 1 Prawa zamówień publicznych – zamieszczać niezwłocznie po tym fakcie na stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie, zgodnie z przepisami art. 92 ust. 2 ustawy – str. 81 -

83, 107, 113 protokołu.

Ponadto rozważyć uzupełnienie obowiązujących w jednostce przepisów wewnętrznych o określenie sposobu dokumentowania wykonania ustawowych obowiązków w zakresie zamówień publicznych, tj. zamieszczania ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie, stosownie do przepisów art. 40 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673 z późn. zm.), zgodnie z którymi samorządowe jednostki organizacyjne obowiązane są zapewnić odpowiednią ewidencję, przechowywanie oraz ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą powstającej w nich dokumentacji, w sposób odzwierciedlający przebieg załatwiania i rozstrzygania spraw – str. 81, 110 - 111 protokołu.

3.3.2. Niezawarcie w ogłoszeniach o zamówieniach w trybie przetargu nieograniczonego na:

- a) budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce,*
- b) wykonanie nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w: Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście w gminie Kamionka*

- zamieszczonych na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz na stronie internetowej – wszystkich wymaganych informacji, tj. opisu warunków udziału w postępowaniu oraz opisu sposobu dokonywania oceny spełnienia tych warunków i odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a także – w przypadku ogłoszenia o zamówieniu na wykonanie nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych – informacji o dniu zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz określenia wielkości lub zakresu zamówienia, tj. informacji wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (w ogłoszeniu wskazano jedynie nazwę zadania inwestycyjnego).

W ogłoszeniach o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków – o takiej samej treści, jak warunki zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zgodnie z przepisami art. 41 pkt 7 w związku art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy. Przepisy powołanej ustawy nie przewidują możliwości pominięcia któregośkolwiek z elementów ogłoszenia o zamówieniu, w tym także warunków udziału w postępowaniu i opisu sposobu dokonywania oceny ich spełniania, a odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia powoduje, że treść ogłoszenia o zamówieniu nie jest zgodna z treścią specyfikacji, co

może utrudniać uczciwą konkurencję, o której mowa w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy.

Ponadto w ogłoszeniu o zamówieniu – odpowiednio zamieszczanym lub publikowanym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim lub w inny sposób – zawierać informacje (w zależności od wartości zamówienia) o dniu zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych lub o dniu jego przekazania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, stosownie do przepisów art. 40 ust. 6 pkt 3 Prawa zamówień publicznych – str. 84, 111 protokołu.

3.3.3. Opisanie przedmiotu zamówienia na budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce, przez wskazanie w przedmiarze robót – stanowiącym załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia – znaku towarowego studzienki kanalizacyjnej systemowej WAVIN, w sytuacji kiedy zamawiający nie dopuścił rozwiązań równoważnych.

Przedmiotu zamówienia nie opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”, stosownie do przepisów art. 29 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych – str. 84 protokołu.

3.3.4. Nieprawidłowości dotyczące opisu warunków udziału w postępowaniu oraz dokumentów, jakie mieli dostarczyć wykonawcy wraz z ofertą – m.in. na potwierdzenie ich spełniania – stwierdzone w specyfikacjach istotnych warunków zamówień na:

1) budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce, polegające na:

a) bezzasadnym żądaniu załączenia do specyfikacji wykazu wykonanych w ciągu ostatnich pięciu lat robót budowlanych, z podaniem ich wartości, dat wykonania oraz odbiorców wraz z wymogiem dołączenia dokumentów potwierdzającymi należyte ich wykonanie, w sytuacji gdy zamawiający nie opisał warunku posiadania przez wykonawcę niezbędnego doświadczenia, tj. nie wskazał – wykonanie ilu robót, jakiego rodzaju i o jakiej wartości uzna za spełnienie tego warunku, ponadto dokument ten nie został wskazany w treści specyfikacji jako wymagany oraz – jak wynika z wyjaśnień zamawiającego – jego wypełnienie nie było traktowane jako obowiązkowe,

b) bezpodstawnym żądaniu – jako potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, pod rygorem wykluczenia wykonawców z postępowania –

dokumentów, które nie potwierdzały spełniania żadnych warunków i których niezłożenie nie mogło skutkować wykluczeniem wykonawcy z postępowania, w tym: wypełnionego formularza ofertowego, wypełnionego kosztorysu ofertowego, potwierdzenia wniesienia wadium i oświadczenia o akceptacji projektu umowy,

- c) bezpodstawnym żądaniu umowy regulującej współpracę podmiotów występujących wspólnie, przy czym zamawiający nie wskazał, w jakim celu należy złożyć taki dokument,*
- d) bezpodstawnym wydłużeniu okresu ważności zaświadczeń o niezaleganiu z opłacaniem podatków, opłat i składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne – z 3 do 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert,*
- e) żądaniu złożenia – w celu potwierdzenia znajdowania się wykonawcy w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia – informacji z banku, w którym wykonawca posiada podstawowy rachunek bankowy potwierdzającej posiadanie przez wykonawcę zdolności kredytowej w wysokości co najmniej 20 % wartości zamówienia, przy czym zamawiający:*
 - nie wskazał okresu ważności tej informacji,*
 - ograniczył możliwości udziału w postępowaniu wykonawcom posiadającym rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej,*
 - nie dopuścił możliwości wykazania się przez wykonawcę posiadaniem środków finansowych – wymagał posiadania tylko zdolności kredytowej,*
 - określił wymaganą kwotę zdolności kredytowej – procentowo w stosunku do wartości oferty, co powodowało nierówne traktowanie wykonawców (każdy miał wykazać się zdolnością kredytową w różnej wysokości);*

2) dostawę kruszywa drogowego na drogi gminne w 2009 r., polegające na:

- a) ustaleniu – jako warunku udziału w postępowaniu – posiadania potencjału technicznego, podczas gdy przepisy art. 22 Prawa zamówień publicznych wymagały dysponowania przez wykonawcę potencjałem technicznym,*
- b) bezzasadnym żądaniu złożenia – obok oświadczenia, że oferent spełnia wymogi z art. 22 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – dodatkowych oświadczeń, że wykonawca:*
 - nie podlega wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 i 2 tej ustawy, w sytuacji gdy przepisy art. 22 ust. 1 w pkt. 4 – w brzmieniu obowiązującym do 22.12.2009 r. – zawierały już ten warunek,*
 - znajduje się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia, podczas gdy przepisy art. 22 ust. 1 w pkt. 3 – w brzmieniu*

- obowiązującym do 22.12.2009 r. – zawierały już ten warunek,*
- *dysponuje samochodami samowyladowczymi o łącznym tonażu minimum 72 tony, w sytuacji gdy przepisy art. 22 ust. 1 w pkt 2. – w brzmieniu obowiązującym do 22.12.2009 r. – zawierały warunek dotyczący dysponowania potencjałem technicznym niezbędnym do wykonania zamówienia, a szczegóły dotyczące wymaganego potencjału powinny zostać ujęte w innej części specyfikacji, tj. w opisie sposobu oceny tego warunku udziału w postępowaniu,*
- c) *żądaniu złożenia „aktualnego wypisu z aktu rejestracji firmy” potwierdzającego, że profil działania oferenta odpowiada przedmiotowi zamówienia, w sytuacji gdy niewłaściwie wskazano cel żądania tego dokumentu,*
- d) *nieprawidłowym określeniu dokumentów o niezaleganiu z opłacaniem podatków, opłat i składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, tj. „zaświadczenia o braku zaległości podatkowych w Urzędzie Skarbowym lub o uzyskaniu przewidzianą prawem zgodę na zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległości podatkowych” oraz „zaświadczenia o braku zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne lub o uzyskaniu przewidzianą prawem zgodę na zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległości podatkowych”, przy czym:*
- *nie dopuszczono możliwości złożenia zaświadczeń, że wykonawca uzyskał przewidziane prawem wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu,*
 - *nie wskazano okresu ważności tych zaświadczeń,*
 - *w przypadku dokumentu o niezaleganiu z opłacaniem składek ubezpieczeniowych – nie wskazano urzędów właściwych do wystawienia tych zaświadczeń (ZUS lub KRUS) oraz błędnie wskazano zaległości podatkowe, zamiast tych składek;*
- 3) *wykonanie nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście, polegające na niewystarczającym opisie dokumentów, jakie mieli dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu w zakresie dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, tj. wykazu osób, którymi dysponuje lub będzie dysponował wykonawca i które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i wykształcenia niezbędnych do wykonania zamówienia, a także zakresu wykonywanych przez nie czynności – bez wskazania, iloma osobami, o jakich kwalifikacjach, doświadczeniu i wykształceniu, miałby wykazać się wykonawca, by zamawiający uznał spełnienie tego warunku.*

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków wraz z prawidłowo sporządzonym wykazem oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, przy czym warunki udziału w postępowaniu, sposób dokonywania ich oceny oraz dokumenty potwierdzające ich spełnianie opisywać w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 tej ustawy.

Warunki udziału w postępowaniu formułować zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1 powołanej ustawy, mając na uwadze, że wskazany w art. 22 ust. 1 pkt 3 warunek wymaga dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym, co oznacza, że wykonawca nie ma obowiązku tego potencjału posiadać, a wręcz – w myśl przepisów art. 26 ust. 2b ustawy – może polegać na potencjale technicznym innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, mając na uwadze, że:

- od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą dowodu wpłaty wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium. Fakt niewniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy. Potwierdzenie wniesienia wadium (np. w pieniądzu) nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne,
- żądanie od wykonawców oświadczenia o akceptacji projektu umowy o zamówienie publiczne jest bezzasadne, nie daje bowiem zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełnienia wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych. Ponadto złożenie przez wykonawcę oświadczenia woli w ramach umowy o zamówienie publiczne, odbywa się – zgodnie z przepisami art. 94 ust. 1 ustawy, z zastrzeżeniem art. 94 ust. 2 – w terminie nie krótszym niż 5, 10 lub 15 dni od dnia przesłania wykonawcom zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty (w zależności od wartości zamówienia i sposobu przesłania tego zawiadomienia),
- od wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia można żądać umowy regulującej współpracę tych wykonawców wyłącznie w sytuacji, jeżeli oferta tych wykonawców została wybrana i dopiero przed zawarciem umowy w sprawie

zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych,

- od wykonawców można żądać wyłącznie dwóch rodzajów oświadczeń:

- * o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu wskazanych w przepisach art. 22 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, o którym mowa w art. 44 tej ustawy,
- * o braku podstaw do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia w okolicznościach wskazanych w przepisach art. 24 ust. 1 ustawy, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817).

Żądając od wykonawców dokumentów, o których mowa w przepisach § 1 ust. 1 cytowanego rozporządzenia – w celu wykazania spełniania przez wykonawcę warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia opisywać sposób oceny ich spełniania w oparciu o żądane dokumenty – określone w sposób zgodny z tym rozporządzeniem – np.:

- żądając od wykonawców wykazu robót budowlanych w zakresie niezbędnym do wykazania spełniania warunku wiedzy i doświadczenia, wykonanych w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, z podaniem ich rodzaju i wartości, daty i miejsca wykonania oraz załączeniem dokumentu potwierdzającego, że roboty zostały wykonane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia – wskazywać, wykonanie ilu robót, jakiego rodzaju i o jakiej wartości zamawiający uzna za spełnienie tego warunku,
- żądając od wykonawców – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia – informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, w których wykonawca posiada rachunek, potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy:
 - * wskazywać okres ważności tej informacji, pamiętając że nie może być ona wystawiona wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo składania ofert,
 - * dopuszczać możliwości składania – obok informacji z banku – informacji spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, w której wykonawca posiada rachunek, potwierdzającej te warunki,
 - * jednoznacznie określać wysokość tych środków lub kwotę zdolności kredytowej, które zamawiający uzna za spełnienie tego warunku, nie ograniczając

wykonawcom prawa do wyboru jednej z tych form, pozostawiając im możliwość wykazania się bądź środkami finansowymi, bądź zdolnością kredytową, bądź też obiema tymi formami łącznie, przy czym – w celu zapewnienia porównywalności składanych ofert, a tym samym równego traktowania wszystkich wykonawców – wymogi te określać w wysokości takiej samej dla wszystkich wykonawców, kwotowo lub procentowo w odniesieniu do jednej obiektywnej wielkości (np. wartości szacunkowej zamówienia), a nie do wartości każdej składanej oferty,

- żądając od wykonawców wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, w szczególności odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi wraz z oświadczeniem, że osoby te posiadają wymagane uprawnienia, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 6 i 7 rozporządzenia – wskazywać iloma osobami, o jakich kwalifikacjach, doświadczeniu i wykształceniu ma dysponować wykonawca, aby zamawiający uznał spełnienie przez wykonawcę tego warunku.

W celu wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj. że wykonawca nie zalega z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, od wykonawców żądać aktualnych zaświadczeń:

- właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzającego, że wykonawca nie zalega z opłacaniem podatków, lub zaświadczenia, że uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu,
- właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdzającego, że wykonawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne, lub potwierdzenia, że uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu,

wystawionych nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo składania ofert, stosownie do przepisów § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 cytowanego rozporządzenia.

Żądając od wykonawców aktualnego odpisu z właściwego rejestru – na podstawie § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia – pamiętać, że:

- dokumentu tego można żądać wyłącznie, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru,
- dokumentu tego żąda się w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia wykonawcy w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. by ustalić, czy w stosunku do

wykonawcy otwarcie likwidację lub ogłoszono upadłość (przy czym w stosunku do osób fizycznych żąda się oświadczenia w tym zakresie) i nie służy on potwierdzeniu prowadzenia przez wykonawcę działalności gospodarczej o profilu zgodnym z przedmiotem zamówienia, przy czym wymóg taki nie może też być warunkiem udziału w postępowaniu a jego niespełnienie – stanowić przesłanki wykluczenia wykonawcy z postępowania – str. 85 - 87, 102 - 103, 111 - 112 protokołu.

3.3.5. Nieprawidłowości w specyfikacjach istotnych warunków zamówień na:

- 1) budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce,*
- 2) dostawę kruszywa drogowego na drogi gminne w 2009 r.,*
- 3) wykonanie nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście,*

polegające na:

- a) zawarciu, w treści załączników do specyfikacji istotnych warunków zamówienia nr 1, sprzecznych postanowień co do terminu płatności wynagrodzenia wykonawcy:*
 - we wzorze formularza ofertowego wskazano – do 30 dni od dostarczenia faktury,*
 - w projekcie umowy, a następnie w zawartej umowie – 14 dni od daty otrzymania przez zamawiającego faktury wraz z zatwierdzonym protokołem odbioru robót,*
- b) nieprawidłowym wskazaniu terminu związania ofertą, tj. rozbieżnie datą i oznaczeniem terminu w dniach (dotyczy wszystkich postępowań), przy czym w postępowaniach nr 1 i 3 oznaczenie tego terminu było różne w ogłoszeniu o zamówieniu i w specyfikacji, a dodatkowo w ogłoszeniach nieprawidłowo wskazano początek jego biegu – od daty złożenia oferty, zamiast od upływu terminu składania ofert,*
- c) bezpodstawnym zastrzeżeniu, że niezachowanie warunków formalnych sporządzenia oferty – np. w zakresie poprawnej numeracji stron oferty – może spowodować jej odrzucenie (dotyczy zamówienia nr 2),*
- d) nieżądaniu od wykonawców wskazania w ofercie części zamówienia, której wykonanie zamierzają powierzyć podwykonawcom (dotyczy zamówienia nr 2),*
- e) bezpodstawnym zastrzeżeniu, że wykonawca nie może powierzyć całości prac objętych zamówieniem podwykonawcom, w sytuacji gdy nie wynikało to ze specyfiki przedmiotu zamówienia (dotyczy zamówienia nr 3),*
- f) niewskazaniu, wśród przesłanek zatrzymania wadium przez zamawiającego, możliwości jego zatrzymania w sytuacji, gdy wykonawca w odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia dokumentów lub pełnomocnictwa nie uzupełni ich, chyba że udowodni, że wynika to z przyczyn niezależnych po jego stronie (dotyczy zamówienia nr 3).*

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zawierając w niej zapisy zgodne z obowiązującymi przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, w szczególności:

- w specyfikacji, jak i w sporządzonych do niej załącznikach jednoznacznie określać wszystkie warunki zamówienia, w tym m.in. termin płatności wynagrodzenia wykonawcy. Jeśli zamawiający zdecydował o załączeniu w ramach specyfikacji wzoru umowy – zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 16 ustawy – wzór ten winien zawierać jednoznaczne i niewykluczające się wzajemnie postanowienia, odzwierciedlające postanowienia pozostałej treści specyfikacji. Zawarcie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jak i w dołączonych do niej załącznikach różniących się lub sprzecznych ze sobą informacji uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości warunki postępowania ustalił zamawiający (wskazane w specyfikacji, czy też w załączonych do niej formularzach lub wzorze umowy), co wprowadza w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzi do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji,
- termin związania ofertą określać zgodnie z przepisami art. 85 ust. 1 ustawy, oznaczając go w taki sam sposób zarówno w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jak i w ogłoszeniu o zamówieniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 9 oraz art. 41 pkt 11 ustawy, mając na uwadze, że jego bieg rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert, stosownie do przepisów art. 85 ust. 5 tej ustawy,
- nie wskazywać innych przesłanek odrzucenia ofert, niż ujęte w przepisach art. 89 ust. 1 ustawy, pamiętając, że niezachowanie wymagań formalnych dotyczących sporządzenia oferty nie może skutkować jej odrzuceniem, ponieważ podstawą odrzucenia oferty może być wyłącznie niezgodność jej treści (a nie formy) z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów art. 89 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy,
- w specyfikacji żądać wskazania przez wykonawców w ofercie części zamówienia, której wykonanie powierzą podwykonawcom i nie zawierać zapisów zakazujących wykonawcom powierzenia części lub całości wykonania zamówienia podwykonawcom, z wyjątkiem przypadku, gdy zastrzeżenie to wynika ze specyfiki przedmiotu zamówienia, stosownie do przepisów art. 36 ust. 4 i 5 ustawy,
- wskazując w specyfikacji przesłanki zatrzymania wadium wymienione w przepisach art. 46 ust. 5 ustawy, wymieniać także przesłankę ujętą w przepisach art. 46 ust. 4a ustawy, stosownie do których zamawiający zatrzymuje wadium również w sytuacji, jeżeli wykonawca – w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 ustawy – nie złożył dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub pełnomocnictw, chyba że udowodni, że wynika to z przyczyn nieleżących po jego stronie

– str. 87, 103 - 104, 111 - 112 protokołu.

3.3.6. Zawarcie umowy na budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce, przed upływem 7 dni od dnia przekazania wykonawcom zawiadomienia o wyborze oferty, co naruszało przepisy art. 94 ustawy Prawo zamówień publicznych w brzmieniu obowiązującym do 29 stycznia 2010 r.

Umowy w sprawie zamówienia publicznego zawierać w terminie nie krótszym, niż wskazany w przepisach art. 94 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, z zastrzeżeniem przepisów art. 94 ust. 2 tej ustawy. W przypadku zamówień, których wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, termin ten wynosi 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty – jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane w sposób określony w art. 27 ust. 2 ustawy, albo 10 dni – jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane w inny sposób – str. 87 - 88 protokołu.

3.3.7. Brak kontrasygnaty skarbnika gminy (lub osoby przez niego upoważnionej) na umowach dotyczących budowy boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce oraz wykonania nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście.

Umowy i inne dokumenty potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych – przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym – str. 88 protokołu.

3.3.8. Niewyegzekwowanie od wykonawców – boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce oraz nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście - przedłużenia ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy na cały okres realizacji zamówienia, w sytuacji gdy zabezpieczenia wniesione przed zawarciem umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowych straciły ważność przed odbiorem robót (w tym ze względu na przedłużenie pierwotnego terminu realizacji umowy). Nieządanie od wykonawcy boiska sportowego przedłużenia ważności gwarancji ubezpieczeniowej wniesionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji jakości, mimo że aneksem z 15 grudnia 2008 r. przedłużono umowny termin zakończenia robót z 12 stycznia do 31 marca 2009 r., a roboty odebrano 9 kwietnia 2009 r.

W przypadku żądania od wykonawców wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, egzekwować jego wniesienie na cały okres realizacji zamówienia, aż do momentu jego odbioru, biorąc pod uwagę funkcję zabezpieczenia (zabezpiecza roszczenia zamawiającego z tytułu niewłaściwej realizacji umowy). W sytuacji gdy zostaje przedłużony termin realizacji umowy, a zabezpieczenie wniesione przez wykonawcę w formie gwarancji ubezpieczeniowej posiada określony termin ważności – krótszy niż (przedłużony) termin realizacji umowy – żądać od wykonawcy wniesienia nowego zabezpieczenia, obejmującego pozostały okres trwania umowy, pamiętając, że zgodnie z art. 151 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający zwraca zabezpieczenie należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.

Wystąpić do wykonawcy boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce o przedłużenie ważności gwarancji ubezpieczeniowej wniesionej jako zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji jakości, do upływu okresu 60 miesięcy od daty odbioru końcowego zadania, tj. do 9 kwietnia 2014 r., stosownie do postanowień § 7 ust. 2 pkt 2 oraz § 11 ust. 1 umowy z 15 października 2008 r., w związku z przepisami art. 151 ust. 3 Prawa zamówień publicznych – str. 88 - 89, 112 - 113 protokołu.

3.3.9. Dokonanie zmian umowy z 15 października 2008 r. na budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce, z naruszeniem przepisów art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w brzmieniu obowiązującym do 24 października 2008 r. (ale mającym zastosowanie do zmian tej umowy także po tej dacie), dokonanych:

- *aneksem nr 1 z 14 listopada 2008 r. – polegających na wyłączeniu z przedmiotu zamówienia objętego umową, wykonania zbiornika bezodpływowego na wody drenażowe oraz ciągu pieszo – jezdni o nawierzchni z kostki brukowej (z jednoczesnym zmniejszeniem wynagrodzenia wykonawcy), w sytuacji gdy nie zachodziły okoliczności uzasadniające te zmiany, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, a nie można jednoznacznie uznać, czy zmiany te były dla zamawiającego korzystne,*
- *aneksem nr 2 z 15 grudnia 2008 r. – polegających na przesunięciu terminu wykonania zamówienia z 12 stycznia do 31 marca 2009 r. (o 78 dni), tj. zmian dla zamawiającego niekorzystnych, przy czym konieczność ich dokonania nie wynikała również z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy (warunki atmosferyczne, którymi uzasadniano zmianę terminu, z uwagi na ich powszechność oraz jesienno – zimowy okres realizacji robót, były przewidywalne dla każdego).*

Umowy w sprawach zamówień publicznych realizować na warunkach wynikających ze specyfikacji istotnych warunkach zamówienia oraz – odnośnie do zakresu świadczenia wykonawcy – zgodnie z jego zobowiązaniem zawartym w złożonej ofercie, w związku z przepisami art. 82 ust. 3 i art. 140 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Przestrzegać zakazu dokonywania istotnych zmian postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia publicznego w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany, stosownie do przepisów art. 144 ust. 1 Prawa zamówień publicznych. Zmiana umowy z naruszeniem podanych przepisów podlega unieważnieniu, zgodnie z przepisami art. 144 ust. 2 tej ustawy – str. 89 - 91 protokołu.

3.3.10. Nieprawidłowości w opisie przedmiotu zamówienia na budowę boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce, polegające na zawarciu w przedmiarze robót – stanowiącym podstawę sporządzenia ofert cenowych przez wykonawców – innych ilości robót, niż wynikające z projektu technicznego, w tym:

- w przedmiarze nie ujęto – zawartego w projekcie technicznym - wykonania 168 m zewnętrznego obramowania obrzeżem betonowym chodnika opasującego płytę boiska,*
- w przedmiarze ujęto 39,0 m kanalizacji deszczowej z rur PVC o średnicy 200 mm, podczas gdy z projektu wynikała ilość 11,80 m;*
- w przedmiarze robót ujęto 425,00 m rurociągu drenażu z rur PVC-U o średnicy 116 mm, podczas gdy z projektu wynikała ilość 431,80 m.*

Nieopisanie przedmiotu zamówienia na wykonanie nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych w Kierzkówce, Stanisławowie Dużym i Staroście za pomocą specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.

Przedmiot zamówienia opisywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty oraz za pomocą cech technicznych i jakościowych, z zachowaniem Polskich Norm przenoszących normy europejskie lub norm innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszących te normy, stosownie do przepisów art. 29 ust. 1 i art. 30 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W przypadku zamówienia na roboty budowlane przedmiot zamówienia opisywać za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, stosownie do przepisów art. 31 ust. 1 tej ustawy, przy czym dokumentację tę sporządzać zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno – użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.), mając na uwadze, że przedmiar robót powinien zawierać zestawienie przewidywanych do wykonania robót podstawowych w kolejności technologicznej ich wykonania wraz z ich szczegółowym opisem lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis oraz wskazaniem właściwych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych, w myśl przepisów § 6 ust. 1 rozporządzenia.

Określenie przedmiotu zamówienia z należytą starannością ma na celu umożliwienie potencjalnym wykonawcom właściwego sporządzenia ofert (kosztorysów ofertowych), uniknięcie konieczności udzielania zamówień na roboty dodatkowe oraz uzyskanie optymalnej ceny ofertowej – str. 94 - 95, 97, 110 protokołu.

3.3.11. Dokonanie zapłaty w kwocie 9.339,49 zł netto wykonawcy boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce za wykonanie 168 m zewnętrznego obrzeża betonowego chodnika opasającego płytę boiska – nieujętego w przedmiarze robót stanowiącym podstawę sporządzenia kosztorysu ofertowego oraz w ofercie wykonawcy, jednak wynikającego z projektu technicznego, w sytuacji kiedy w umowie ustalono wynagrodzenie ryczałtowe, obejmujące wszystkie koszty związane z realizacją robót objętych dokumentacją projektową (...), a pozostałe postanowienia umowne wykluczały jakąkolwiek możliwość podwyższenia wynagrodzenia wykonawcy.

Rzetelnie i zgodnie z zawartymi umowami rozliczać wykonawców zamówień publicznych, dokonując zapłaty wynagrodzenia w oparciu o zasady ustalone w umowie o udzieleniu zamówienia, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 647 Kodeksu cywilnego.

W przypadku uzgodnienia w umowie o roboty budowlane wynagrodzenia ryczałtowego, przestrzegać przepisów art. 632 ustawy – Kodeks cywilny, w myśl których, jeżeli strony umówiły się o wynagrodzenie ryczałtowe, przyjmujący zamówienie nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac, natomiast jeżeli wskutek zmiany stosunków, której nie można było przewidzieć, wykonanie dzieła groziłoby przyjmującemu zamówienie rażącą stratą – podwyższyć ryczałt lub rozwiązać umowę może wyłącznie sąd.

Wystąpić do wykonawcy boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce o dobrowolny zwrot nadpłaconego wynagrodzenia w kwocie 10.190,02 zł brutto (wyliczonej z uwzględnieniem wyjaśnień wójta gminy z 7.06.2010 r.), a w przypadku odmowy dobrowolnego zwrotu, rozważyć skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego – str. 95 - 96, 98 protokołu.

3.3.12. Nieterminowe uregulowanie – wobec wykonawcy zamówienia na budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce – zobowiązania w kwocie 200.000 zł.

Zobowiązania wobec kontrahentów regulować w terminach wynikających z zawartych umów, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, nie dopuszczając do powstania zaległości, które mogą skutkować naliczaniem odsetek za zwłokę – str. 99 protokołu.

3.3.13. Przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań o kwotę 93.558,03 zł, w wyniku zawarcia 15 października 2008 r. umowy na budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Kamionce o wartości 543.558,03 zł (na dzień zawarcia umowy w uchwale budżetowej zaplanowano na to zadanie kwotę 450.000 zł, a do tego dnia nie dokonano żadnych wydatków związanych z tą inwestycją).

Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych. – str. 100 - 101 protokołu.

3.3.14. Niewezwanie wszystkich wykonawców ubiegających się o zamówienie na dostawę kruszywa drogowego na drogi gminne w 2009 r. do uzupełnienia brakujących lub nieaktualnych dokumentów, które miały potwierdzać spełnianie warunków udziału w postępowaniu i w konsekwencji udzielenie zamówienia wykonawcy, który nie złożył aktualnego wypisu z aktu rejestracji firmy (zamawiający wezwał do uzupełnienia brakujących dokumentów tylko jednego z trzech wykonawców, tj. tego który złożył ofertę z najniższą ceną, ale mimo uzupełnienia dokumentów nadal podlegał on wykluczeniu i – prawidłowo – został z tego postępowania wykluczony; jednoczesne wezwanie wszystkich wykonawców do uzupełnienia złożonych ofert pozwoliłoby na rozstrzygnięcie – czy wykonawcy ci spełnili postawione przez zamawiającego warunki udziału w postępowaniu, czy też warunków tych nie spełniali, wobec czego podlegaliby wykluczeniu, przy czym w sytuacji gdyby wykonawcy zostali wykluczeni (lub co najmniej jeden z nich), postępowanie – prowadzone w trybie zapytania o cenę – należałoby unieważnić na podstawie przepisów art. 93 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych).

Wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa – wzywać do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne jest unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 tej ustawy.

Wykonawców, którzy nie wykazali spełniania warunków udziału w postępowaniu, wykluczać z postępowania, a ich oferty uznawać za odrzucone, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 pkt 4 oraz ust. 4 tej ustawy.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone w trybie zapytania o cenę unieważniać, jeżeli nie złożono co najmniej dwóch ofert niepodlegających odrzuceniu, stosownie do art. 93 ust. 1 pkt 2 Prawa zamówień publicznych – str. 105 - 106 protokołu.

3.3.15. Wskazanie w umowie – zawartej 9 kwietnia 2009 r. na dostawę kruszywa z przeznaczeniem na remont i modernizację dróg gminnych – jedynie ceny jednostkowej za dostawę 1 tony kruszywa bez podania ilości zamawianego kruszywa, co nie pozwala na określenie wysokości zaciągniętego zobowiązania, którym w dniu zawarcia umowy obciążono plan finansowy jednostki (pośrednio wielkość zamówienia może wynikać z określenia w § 8 umowy kar umownych, w którym dla potrzeb ustalenia wysokości tych kar przyjęto wartość wynagrodzenia: „Cena ofertowa brutto 1 T kruszywa x 3.000 T”).

W zawieranych umowach każdorazowo określać wysokość całkowitego wynagrodzenia należnego wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy, mając na uwadze przepisy art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych, stosownie do których kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Nieustalenie w umowie wysokości wynagrodzenia może skutkować przekroczeniem tego upoważnienia, jak też dokonywaniem wydatków wynikających z tych umów w sposób niepozwalający na

przestrzeganie przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 tej ustawy, zobowiązujących do dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W związku z tym, w przypadku braku możliwości ustalenia realnej wartości wynagrodzenia umownego, rozważyć możliwość podawania w umowach np. wynagrodzenia wstępnego oraz podstaw do określania wynagrodzenia ostatecznego – str. 107 - 108 protokołu.

3.3.16. Realizacja części dostaw kruszywa drogowego na drogi gminne przed dokonaniem wyboru najkorzystniejszej oferty (18 marca 2009 r.) i przed zawarciem umowy zlecającej realizację tych dostaw (9 kwietnia 2009 r.). W okresie od 13 marca do 3 października 2009 r. dostarczono łącznie kruszywo mineralne w ilości 2.978,93 ton oraz wartości 199.522,79 zł (brutto), przy czym:

- 13 marca 2009 r., tj. przed rozstrzygnięciem przetargu – zrealizowano dostawy kruszywa w ilości 30,57 ton o wartości 2.047,58 zł,*
- 18 marca 2009 r., tj. w dniu wyboru najkorzystniejszej oferty – dostarczono 31,38 ton kruszywa o wartości 2.101,83 zł,*
- w dniach 3 - 8 kwietnia 2009 r., tj. w okresie od rozstrzygnięcia przetargu i wyboru wykonawcy, ale przed podpisaniem umowy – wykonawca dostarczył 975,95 ton kruszywa o wartości 65.369,13 zł,*
- w okresie obowiązywania umowy wykonawca dostarczył 1.941,03 ton kruszywa o wartości 130.010,19 zł.*

Przestrzegać obowiązku zlecenia zadań na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane – na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 i art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Realizację zadania objętego postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego zlecać wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, dopiero po zawarciu z nim pisemnej umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 7 ust. 3 i art. 139 ust. 2 tej ustawy.

Zlecenie realizacji zadań objętych postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego jeszcze w jego trakcie, tj. przed wyborem najkorzystniejszej oferty oraz przed udzieleniem zamówienia nie gwarantuje, że postępowanie zostało przeprowadzone z poszanowaniem zasad wynikających z przepisów art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, tj. w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców – str. 108 - 109 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Tekst Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienia o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Gminy Kamionka.